

**BANKA
SLOVENIJE**
EVROSISTEM

**FINANČNI RAČUNI
SLOVENIJE
ČETRTLETNA INFORMACIJA**

OKTOBER 2019

Povzetek dogajanj v zadnjem letu

(od konca drugega četrtertja 2018 do konca drugega četrtertja 2019)

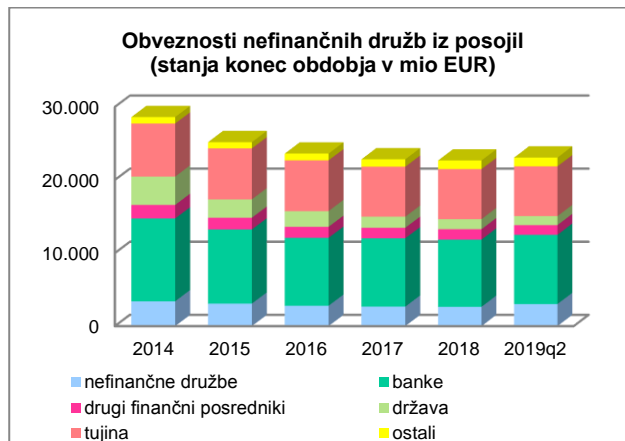
- **Nefinančne družbe** so močno povečale obveznosti iz lastniškega kapitala.
- **Centralna banka** je povečala naložbe v državne vrednostne papirje, obveznosti iz vlog pa zmanjšala do države in povečala do tujine.
- Finančni položaj **bank** se je izboljšal do države in centralne banke, poslabšal pa do tujine in gospodinjstev.
- Upočasnjuje se rast danih posojil **drugih finančnih posrednikov**.
- **Zavarovalne družbe in pokojninski skladi** so povečali naložbe v tuje in zmanjšali v državne vrednostne papirje ter povečali naložbe v bankah.
- **Država** je izboljšala finančni položaj do tujine ter poslabšala do centralne banke in bank. Presežek v transakcijah je na letni ravni dosegel 322 mio EUR oz. 0,7% BDP.
- **Gospodinjstva** so povečala vloge pri bankah in obveznosti iz najetih posojil, narasla pa je tudi vrednost njihovih naložb v lastniški kapital.
- **Tujina** je finančni položaj poslabšala do države, drugih finančnih posrednikov ter zavarovalnih družb in pokojninskih skladov, izboljšala pa do bank in centralne banke.

Nefinančne družbe (S.11)

Finančna sredstva nefinančnih družb so konec drugega četrtnega leta 2019 znašala 48,6 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 2,3 mrd EUR. **Druge terjatve** so se povečale za 703 mio EUR in so dosegle 17,8 mrd EUR. Večina terjatev je bila v obliki komercialnih kreditov in predujmov (81%), od tega 49% do tujine (povečanje za 224 mio EUR) in 40% v okviru lastnega sektorja (povečanje za 215 mio EUR). Nefinančne družbe so imele 16,7 mrd EUR naložb v **lastniški kapital**, ki so se povečale za 904 mio EUR, predvsem preko vrednostnih sprememb. Večino naložb so imele znotraj lastnega sektorja (79%). **Gotovina in vloge** so dosegle 7,4 mrd EUR, od tega 88% pri domačih bankah, in so se povečale za 251 mio EUR.

Obveznosti nefinančnih družb so znašale 88,3 mrd EUR in so se povečale za 3,4 mrd EUR. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 46,6 mrd EUR in so se povečale za 3 mrd EUR, od tega za 1,1 mrd EUR preko transakcij do tujine. Največji lastniki so bili nefinančne družbe (28%), tujina (26%), gospodinjstva (23%) in država (19%). Najeta **posojila** so znašala 23,1 mrd EUR, od tega 41% pri bankah in 30% v tujini. Nefinančne družbe so imele 17,8 mrd EUR **drugih obveznosti**, ki so se povečale za 621 mio EUR. Največ obveznosti je bilo iz komercialnih kreditov in

predujmov (72%), od tega 45% znotraj lastnega sektorja in 45% do tujine.

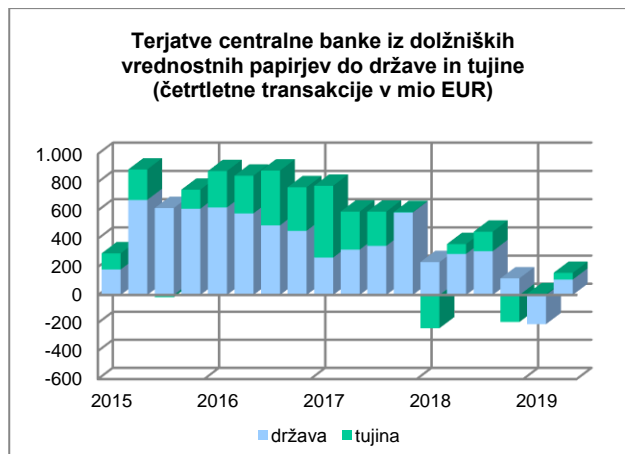

Primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti je znašal 39,6 mrd EUR in se je povečal za 1,1 mrd EUR, največ do gospodinjstev (za 1,5 mrd EUR). Medsebojne terjatve in obveznosti nefinančnih družb so predstavljale 50% finančnih sredstev in 27% obveznosti.

Centralna banka (S.121)

Finančna sredstva centralne banke so konec drugega četrtnega leta 2019 znašala 16,5 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 873 mio EUR. Centralna banka je imela naložbe v dolžniške vrednostne papirje (85%) in vloge (12%). Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so se povečale za 909 mio EUR (večina preko vrednostnih sprememb) na 14 mrd EUR, pri čemer je bilo 54% naložb v državnih, 46% pa v tujih vrednostnih papirjih. Centralna banka je imela 1,9 mrd EUR **vlog** (vključujejo tudi posojila bankam iz naslova operacij dolgoročnejšega refinanciranja, ki so znašala 1 mrd EUR, ter terjatve v sistemu Target¹).

Obveznosti centralne banke so znašale 16,5 mrd EUR in so se povečale za 872 mio EUR. Obveznosti iz **gotovine** so dosegle 5,6 mrd EUR, predvsem do gospodinjstev. **Vloge** so znašale 7,8 mrd EUR, pri čemer je bilo 42% vlog bank, 30% tujine in 28% države. Vloge države so se zmanjšale za 1,7 mrd EUR. Med vlogami tujine, ki so se povečale za 1,4 mrd EUR, prevladujejo obveznosti centralne banke do Evrosistema iz prilagoditve evro bankovcev². **Kapital** centralne banke se je preko vrednostnih sprememb povečal za 832 mio EUR na 2,7 mrd EUR.

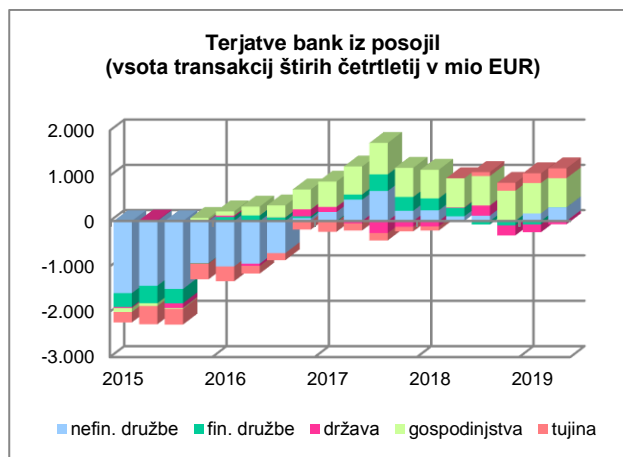
¹ Neto pozicija centralne banke v plačilnem sistemu Target se evidentira med terjatvami iz vlog (pozitivno stanje) ali med obveznostmi iz vlog centralne banke (negativno stanje).

² Obveznost centralne banke iz gotovine se v finančnih računih izkazuje po ključu za razdelitev bankovcev v Evrosistemu. Razlika med gotovino, ki ji je dodeljena po ključu, in gotovino, ki jo dejansko daje v obtok, predstavlja prilagoditev in se evidentira med terjatvami (pozitivna razlika) ali med obveznostmi (negativna razlika) iz vlog.

Druge denarne finančne institucije (S.122+S.123)

Finančna sredstva bank³ so konec drugega četrletja 2019 znašala 41,1 mrd EUR in so v zadnjem letu porasla za 1,2 mrd EUR. **Posojila** so predstavljala 24 mrd EUR (medbančna posojila so prikazana med vlogami) oz. 58% naložb⁴, največ gospodinjstvom (44%) in nefinančnim družbam (39%). Povečala so se za 837 mio EUR, od tega gospodinjstvom za 614 mio EUR. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so se povečale za 291 mio EUR in so znašale 8,7 mrd EUR, pri čemer je bilo 54% naložb v tujih, 43% pa v državnih vrednostnih papirjih. Banke so imele 6,7 mrd EUR terjatev iz **gotovine in vlog**, ki so se povečale do centralne banke (za 403 mio EUR) in zmanjšale do tujine (za 277 mio EUR).

Obveznosti bank so znašale 39,9 mrd EUR in so se povečale za 1,6 mrd EUR. Najpomembnejši vir sredstev bank so predstavljale prejete **vloge** v višini 33,8 mrd EUR, predvsem gospodinjstev (58%) in nefinančnih družb (19%). Med vlogami so prikazane tudi obveznosti bank iz najetih posojil pri centralni banki, bankah in v tujini v višini 3,9 mrd EUR⁵. Vloge gospodinjstev so se povečale za 1,5 mrd EUR, zmanjšale pa vloge tujine. **Kapital** bank je dosegel 4,8 mrd EUR, pri čemer se je zmanjšalo lastništvo države (29%) in povečalo lastništvo tujine (66%).

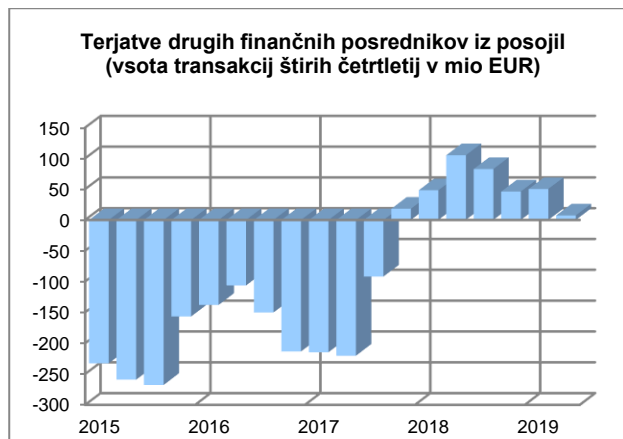

Neto finančni položaj bank se je izboljšal do države (za 1,2 mrd EUR) in centralne banke (za 570 mio EUR), poslabšal pa do tujine (za 1 mrd EUR) in gospodinjstev (za 900 mio EUR).

Drugi finančni posredniki (S.124+S.125+S.126+S.127)

Finančna sredstva drugih finančnih posrednikov so konec drugega četrletja 2019 znašala 8,4 mrd EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so znašale 4 mrd EUR, največ v tujino (53%) in nefinančne družbe (30%). Dana **posojila** so dosegla 2,7 mrd EUR, največ nefinančnim družbam (49%) in gospodinjstvom (46%). Terjatve iz **vlog** so znašale 752 mio EUR, od tega 88% v domačih bankah. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so se povečale za 97 mio EUR na 532 mio EUR, pri čemer je bilo 90% naložb v tujih vrednostnih papirjih.

Obveznosti drugih finančnih posrednikov so znašale 7,7 mrd EUR. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 5 mrd EUR in so se povečale za 377 mio EUR, pretežno zaradi vrednostnih sprememb. Najpomembnejša postavka v lastniškem kapitalu so bile **enote investicijskih skladov** (53%), predvsem v lasti gospodinjstev (63%) ter zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (30%). Vrednost investicijskih skladov se je povečala za 80 mio EUR in dosegla 2,6 mrd EUR. Najeta **posojila** (predvsem lizing podjetij) so znašala 2,5 mrd EUR, od tega 43% pri bankah in 42% v tujini, ter so se zmanjšala za 118 mio EUR.

³ V četrletni informaciji je za sektor S.122+S.123 uporabljen izraz banke.

⁴ Konec drugega četrletja 2019 so oslabitve na posojilih dosegle 0,8 mrd EUR, kar je predstavljalo 3,3% vrednosti posojil. V finančnih računih se oslabitve na posojilih odražajo šele ob dokončnem odpisu terjatev.

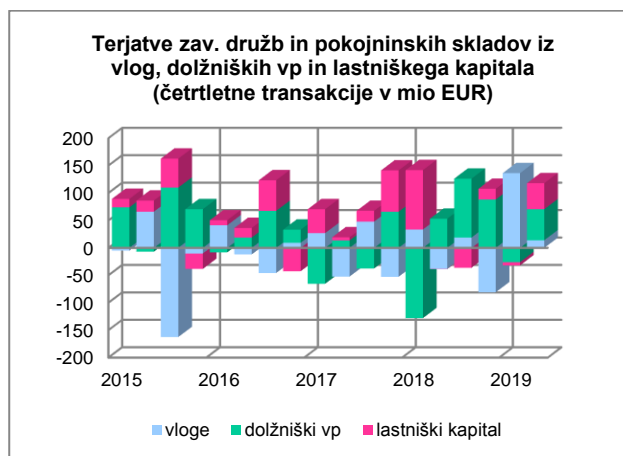
⁵ V skladu z metodološkimi priporočili so bile v okviru revizije finančnih računov obveznosti bank iz najetih posojil pri centralni banki, bankah in v tujini predstavljene na obveznosti iz vlog.

Zavarovalne družbe in pokojninski skladi (S.128+S.129)

Finančna sredstva zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so konec drugega četrtrletja 2019 znašala 11,1 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 594 mio EUR. Največ finančnih sredstev so imeli naloženih v **dolžniške vrednostne papirje** (6,4 mrd EUR), predvsem v tuje (75%) in državne (20%). Povečale so se naložbe v tuje vrednostne papirje (za 492 mio EUR) in zmanjšale v domače (za 105 mio EUR). Naložbe v **lastniški kapital** so dosegle 3,2 mrd EUR, največ v tujino (50%), investicijske sklade (27%) in zavarovalne družbe (10%). Terjatve iz **vlog** so se povečale za 102 mio EUR in dosegle 702 mio EUR, od tega 94% do domačih bank.

Obveznosti zavarovalnih družb in pokojninskih skladov so znašale 11,1 mrd EUR in so se povečale za 524 mio EUR. Največji del obveznosti so predstavljali **zavarovanja in pokojninske sheme** (8,7 mrd EUR), ki so se povečali za 414 mio EUR. V njihovi strukturi je delež pokojninskih pravic znašal 43%, življenjskih zavarovanj 36%, rezervacij iz neživljenjskih zavarovanj pa 20%. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so dosegle 2 mrd EUR.

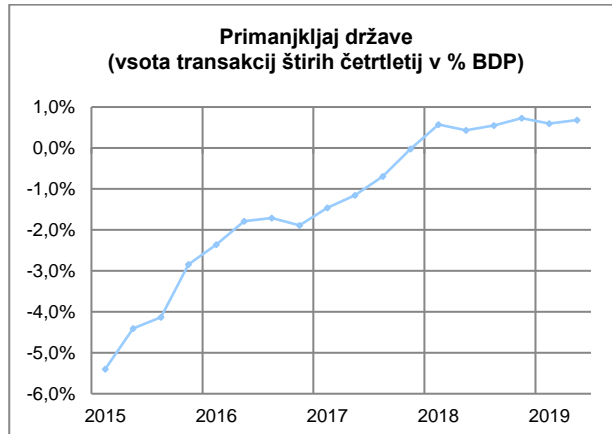
Najpomembnejši lastniki zavarovalnih in pokojninskih družb so bili država (40%), tujina (25%) ter zavarovalne družbe in pokojninski skladi (17%).

Država (S.13)

Finančna sredstva države so konec drugega četrtrletja 2019 znašala 32,9 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 1,4 mrd EUR. Država je imela 17,1 mrd EUR naloženih v **lastniški kapital**, največ v nefinančne družbe (52%) in centralno banko (33%). Naložbe so se zmanjšale preko transakcij za 1 mrd EUR (predvsem zaradi prodaje banke), ter povečale preko vrednostnih sprememb za 1,2 mrd EUR. Terjatve iz **vlog** so znašale 8,2 mrd EUR, od tega 55% do tujine, 26% do centralne banke in 10% do bank, ter so se zmanjšale do centralne banke (za 1,7 mrd EUR), povečale pa do tujine (za 2,5 mrd EUR). Terjatve iz **posojil** so dosegle 3,4 mrd EUR, od tega 45% do tujine in 36% do nefinančnih družb. **Druge terjatve** so znašale 3,2 mrd EUR, od tega 89% terjatve, ki vključujejo davke in prispevke. Največ drugih terjatev je imela do nefinančnih družb (48%) in znotraj lastnega sektorja (28%).

Obveznosti države so znašale 45,5 mrd EUR in so se povečale za 3,1 mrd EUR. Država je imela 32,5 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, največ do tujine (61%), centralne banke (23%) in bank (11%). Obveznosti so se povečale do centralne banke (za 815 mio EUR) in bank (za 240 mio EUR), zmanjšale pa do tujine (za 227 mio EUR). Najeta **posojila** so znašala 4,1 mrd EUR, od tega 54% v tujini in 41% pri bankah. Konsolidirani **dolg** (po tržni vrednosti z natečenimi obrestmi) je dosegel 36,5 mrd EUR oz. 78% BDP (konec drugega četrtrletja 2018 je znašal 35,6 mrd EUR oz. 80% BDP).

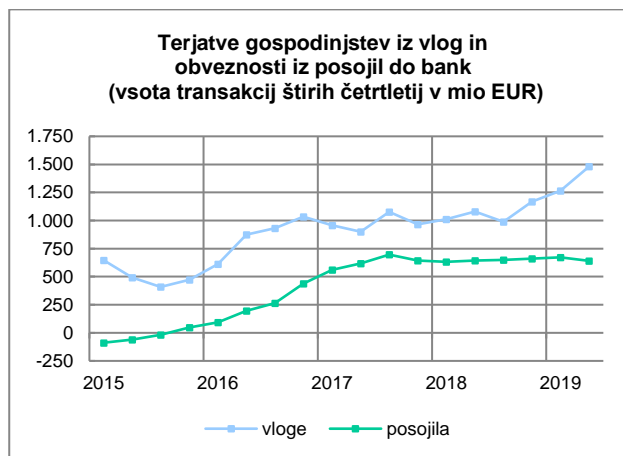

Država je povečala **primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti** za 1,7 mrd EUR na 12,6 mrd EUR. **Presežek v transakcijah** je v zadnjem letu znašal 322 mio EUR oz. 0,7% BDP.

Gospodinjstva (S.14)

Finančna sredstva gospodinjstev⁶ so konec drugega četrtertletja 2019 znašala 55 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 4,1 mrd EUR. **Vloge** so znašale 21,8 mrd EUR, od tega 90% v domačih bankah, pri čemer je bilo 69% vlog na vpogled. Slednje so se povečale za 1,7 mrd EUR, vezane vloge pa zmanjšale za 201 mio EUR. Terjatve iz **gotovine** so znašale 4,5 mrd EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so dosegle 16,5 mrd EUR, največ v nefinančne družbe (65%), tujino (20%) in investicijske sklade (10%), ter so se povečale preko vrednostnih sprememb za 1,6 mrd EUR. Terjatve iz **zavarovanj in pokojninskih shem** so dosegle 7,8 mrd EUR ter so se povečale za 366 mio EUR. Pokojninske pravice so predstavljale 49%, življenjska zavarovanja 42%, rezervacije iz neživljenjskih zavarovanj pa 9%.

Obveznosti gospodinjstev so znašale 14,3 mrd EUR in so se povečale za 662 mio EUR. Najeta **posojila** so dosegla 12,6 mrd EUR, od tega 84% pri bankah in 10% pri drugih finančnih posrednikih, ter so se povečala za 661 mio EUR.

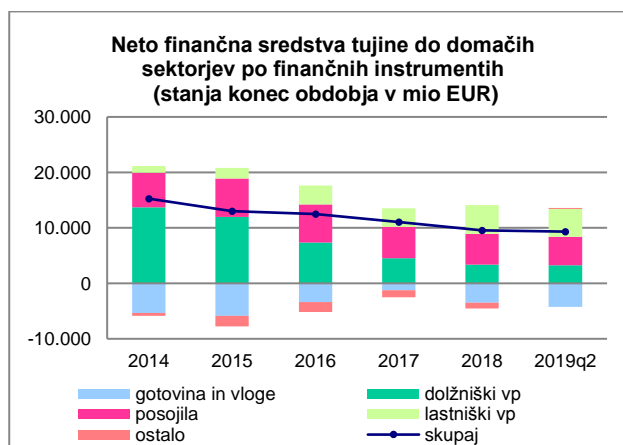

Presežek finančnih sredstev nad obveznostmi je znašal 40,7 mrd EUR in se je povečal za 3,5 mrd EUR, najbolj do nefinančnih družb (za 1,5 mrd EUR) ter bank (za 900 mio EUR).

Tujina (S.2)

Finančna sredstva tujine so konec drugega četrtertletja 2019 znašala 62,2 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečala za 4,6 mrd EUR. Naložbe v **dolžniške vrednostne papirje** so znašale 20,1 mrd EUR, od tega 98% v državne vrednostne papirje, in so se zmanjšale za 325 mio EUR. Naložbe v **lastniški kapital** so dosegle 16,3 mrd EUR, od tega 74% v nefinančne družbe in 19% v banke, ter so se povečale za 2,1 mrd EUR, predvsem preko transakcij. Terjatve iz **posojil** so znašale 10,4 mrd EUR, od tega 66% do nefinančnih družb in 21% do države.

Obveznosti tujine so znašale 52,9 mrd EUR in so se v zadnjem letu povečale za 5 mrd EUR. Tujina je imela 16,8 mrd EUR obveznosti iz **dolžniških vrednostnih papirjev**, od tega 38% do centralne banke, 28% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov ter 28% do bank. Povečale so se za 910 mio EUR, največ do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov. Obveznosti iz **lastniškega kapitala** so se povečale za 565 mio EUR in so dosegle 11,2 mrd EUR, od tega 29% do gospodinjstev, 23% do nefinančnih družb, 18% do investicijskih skladov ter 14% do zavarovalnih družb in pokojninskih skladov. Obveznosti iz **gotovine in vlog** so znašale 10,4 mrd EUR in so se povečale do države (za 2,5 mrd EUR).

Neto finančni položaj tujine se je poslabšal za 485 mio EUR na 9,3 mrd EUR, pri čemer se je poslabšal do države (za 1,2 mrd EUR), drugih finančnih posrednikov (za 546 mio EUR) ter zavarovalnih družb in pokojninskih skladov (za 443 mio EUR), izboljšal pa do bank (za 995 mio EUR) in centralne banke (za 974 mio EUR).

⁶ V letu 2019 se je na področju finančnih računov izvedla večja (t.i. benchmark) revizija podatkov, katere namen je bil zmanjšanje nekonsistentnosti med finančnimi in nefinančnimi računi v sektorju gospodinjstev. Finančne transakcije gospodinjstev so bile prilagojene za obdobje 12 let, pri čemer so se kumulativno terjatve gospodinjstev do domačih sektorjev povečale za 2 mrd EUR, terjatve do tujine pa za 4,3 mrd EUR. Terjatve gospodinjstev do domačih sektorjev so se povečale na gotovini (za 900 mio EUR), pri financiranju in lastništvu majhnih podjetij (za 600 mio EUR) ter iz trgovinskih kreditov in avansov (za 500 mio EUR). Terjatve gospodinjstev do tujine so se povečale na vlogah (za 1,4 mrd EUR), dolžniških vrednostnih papirjih, tržnih delnicah in investicijskih skladih (za 300 mio EUR), netržnih delnicah in drugem lastniškem kapitalu (za 2,4 mrd EUR, vključena je tudi ocena naložb v nepremičnine) ter iz trgovinskih kreditov in avansov (za 200 mio EUR). Navedene spremembe so vplivale tudi na stanja in transakcije v sektorjih nefinančnih družb in tujine ter so usklajene z revizijo plačilne bilance.

Institucionalni sektorji in finančni instrumenti

Institucionalni sektorji	Finančni instrumenti
<p>S.1 Gospodarstvo Slovenije</p> <p>S.11 Nefinančne družbe</p> <p>S.12 Finančne družbe</p> <p>S.121 Centralna banka</p> <p>S.122+S.123 Druge denarne finančne institucije</p> <p>S.124 Investicijski skladi, razen skladov denarnega trga</p> <p>S.125 Drugi finančni posredniki</p> <p>S.126 Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti</p> <p>S.127 Lastne finančne institucije in posojilodajalci</p> <p>S.128 Zavarovalne družbe</p> <p>S.129 Pokojninski skladi</p> <p>S.13 Država</p> <p>S.1311 Centralna država</p> <p>S.1313 Lokalna država</p> <p>S.1314 Skladi socialne varnosti</p> <p>S.14 Gospodinjstva</p> <p>S.15 Neprireditne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva</p> <p>S.2 Tujina</p> <p>S.21 Članice Evropske unije (EU)</p> <p>S.2111 Članice evroobmočja</p> <p>S.2112 Ostale članice EU in institucije EU</p> <p>S.22 Ostali svet</p>	<p>F.1 Denarno zlato in posebne pravice črpanja</p> <p>F.2 Gotovina in vloge</p> <p>F.21 Gotovina</p> <p>F.22 Prenosljive vloge</p> <p>F.29 Druge vloge</p> <p>F.3 Dolžniški vrednostni papirji</p> <p>F.31 Kratkoročni dolžniški vrednostni papirji</p> <p>F.32 Dolgoročni dolžniški vrednostni papirji</p> <p>F.4 Posojila</p> <p>F.41 Kratkoročna posojila</p> <p>F.42 Dolgoročna posojila</p> <p>F.5 Lastniški kapital in delnice ali enote investicijskih skladov</p> <p>F.511 Delnice, ki kotirajo na borzi</p> <p>F.512 Delnice, ki ne kotirajo na borzi</p> <p>F.519 Drug lastniški kapital</p> <p>F.52 Delnice ali enote investicijskih skladov</p> <p>F.6 Zavarovanja in pokojninske sheme</p> <p>F.61 Tehnične rezervacije neživiljskega zavarovanja</p> <p>F.62 Pravice do življenjskega zavarovanja in vseživljenjske rente</p> <p>F.63+F.64+F.65 Pokojninske pravice, terjatve pokojninskih skladov do upravljavcev pokojninskih skladov in pravice do nepokojninskih prejemkov</p> <p>F.66 Rezervacije za terjatve v okviru standardiziranih jamstev</p> <p>F.7 Izvedeni finančni instrumenti in delniške opcije za zaposlene</p> <p>F.8 Druge terjatve in obveznosti</p> <p>F.81 Komercialni krediti in predujmi</p> <p>F.89 Drugo</p>

Metodologija in viri finančnih računov

Metodološko osnovo za sestavo finančnih računov predstavlja ESA2010 (European system of accounts).

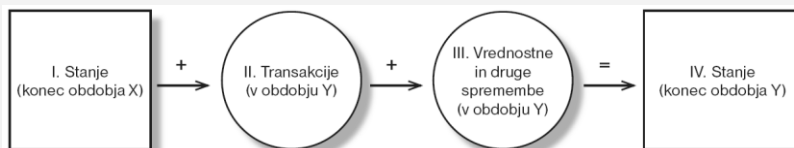
Osnovna načela ESA2010 so:

- vrednotenje vseh sredstev in obveznosti po tekoči tržni vrednosti;
- razlika med finančnimi sredstvi in obveznostmi predstavlja neto finančna sredstva (net financial assets);
- razlika med celotnimi sredstvi (finančnimi in nefinančnimi) in obveznostmi predstavlja neto vrednost (net worth);
- neto vrednost in kapital predstavljata lastne sklade (own funds).

Finančni računi prikazujejo stanja in tokove, ki jih imajo posamezni institucionalni sektorji v posameznih finančnih instrumentih kot terjatve in kot obveznosti.

Neto postavka finančnega računa predstavlja finančna sredstva zmanjšana za obveznosti in naj bi bila praviloma enaka neto postavki nefinančnega računa (neto posojanje oz. neto izposojanje).

Finančni računi tako prikazujejo razporejanje presežka oz. financiranje primanjkljaja posameznih institucionalnih sektorjev preko transakcij v finančnih instrumentih.

Finančni računi so nekonsolidirani in konsolidirani. V konsolidiranem računu so izločene terjatve in obveznosti med institucionalnimi enotami v okviru opazovanega sektorja.

Viri podatkov:

- četrtletni podatki (stanja in transakcije) na osnovi neposrednega poročanja institucionalnih enot:
  - nefinančne družbe (S.11): prag poročanja nad 2 mio EUR bilančne vsote;
  - finančne družbe (S.12): prag poročanja nad 1 mio EUR bilančne vsote;
  - enote države (S.13): prag poročanja nad 8 mio EUR bilančne vsote;
- podatki bank;
- podatki investicijskih skladov;
- podatki institucij, ki izvajajo dejavnost najema;
- podatki mednarodnih naložb in plačilne bilance;
- podatki o vrednostnih papirjih;
- podatki za sektor države.

Podrobnejše informacije o finančnih računih lahko najdete na:
<https://www.bsi.si/publikacije/statisticna-porocila/četrtletna-informacija-financi-racuni>